

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. № _____ від _____ жовтня 2021 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

**ПСИХОДІАГНОСТИКА З КУРСОМ
ПСИХОАНАЛІЗУ /
PSYCHODIAGNOSTICS WITH THE COURSE
OF PSYCHOANALIZU**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2021

Розповсюдженню та тиражуванню без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автори: **М.С. Корольчук**, д-р. психол. наук, проф., кафедри психології;
В.І. Осьодло, д-р психол. наук, проф. кафедри психології,
І.М. Овдієнко, , канд.психол.наук, доцент кафедри психології
І.В. Мостова, канд.психол.наук, доцент кафедри психології
К.О. Кушніренко, канд. психол. наук, ст.викладач кафедри психології

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри від 15.03.2021р., протокол № 14.

Рецензенти: **О.В. Полунін**, д-р. психол. наук, професор кафедри психології, с.н.с.
Н.Д. Гординя, канд. психол. наук, заступник директора закладу післядипломної освіти (Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування Київської обласної державної адміністрації)

**ПСИХОДІАГНОСТИКА З КУРСОМ
ПСИХОАНАЛІЗУ
PSYCHODIAGNOSTICS WITH THE COURSE OF
PSYCHOANALIZU**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

ВСТУП

Програма дисципліни «Психодіагностика з курсом психоаналізу» призначена для студентів ОС бакалавр КНТЕУ денної та заочної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», спеціалізації «Практична психологія».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідної освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів КНТЕУ

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни. Навчальна дисципліна «Психодіагностика з курсом психоаналізу» призначена для підготовки практичних психологів з метою засвоєння психологічних знань з історії розвитку та становлення наукової і практичної психодіагностики; опанування психодіагностичними методиками, призначених для розпізнавання та виміру індивідуально-психологічних особливостей особистості; основних положень психоаналітичної теорії З. Фрейда та його послідовників, ознайомлення з провідними тенденціями, стратегіями та технологіями сучасного психодинамічного підходу.

Завданням вивчення дисципліни є формування системи базових теоретико-методичних знань та практичних навичок щодо здійснення психодіагностичної роботи з використанням знань з різних галузей психології, постановки психологічного діагнозу та розробки необхідних корекційних програм в процесі майбутньої діяльності психолога; формування уявлень щодо основних понять та категорій психоаналізу, психоаналітичного вчення про несвідоме, сновидінь та особливостей їх тлумачення, характеристик людської сексуальності, психоаналітичного розуміння структури психіки, неврозу страху та дитячих фобій.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні та методичні принципи побудови психодіагностичних інструментів оцінки і виміру індивідуально-психологічних властивостей людини та формування психодіагностичного висновку; методи, конкретні методики діагностики найбільш універсальних конструктів особистості; теоретичні, методологічні та практичні основи психоаналізу як психотерапевтичного методу.

1. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Дисципліна вимагає знань з «Загальної психології», «Практичної психології», «Вікової та педагогічної психології», «Соціальної психології».

РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Психодіагностика з курсом психоаналізу» як обов'язкова компонента освітньої програми забезпечує оволодінням студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

✓ *Практична психологія (ОС бакалавр) 2020р.*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	4, 5, 7-9
ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	1, 2, 3 -28
ЗК9	Здатність працювати в команді.	4, 5, 7-9
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
СК1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	1-28
СК2	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.	1-28
СК4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	10, 11, 24, 28
СК5	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій	10, 11, 24, 28
СК11	Здатність дотримуватися норм професійної етики	4, 5, 7-9
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПР1	Аналізувати та пояснювати психічні	1-28

	явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	
ПР2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	1-10
ПР5	Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	11, 18, 24, 28
ПР8	Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	1, 10, 11, 18, 24, 28
ПР9	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	4, 5, 7-9
ПР10	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	11, 18, 24, 28
ПР13	Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	4, 5, 7-9
ПР17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності	1, 10, 11, 18, 24, 28
ПР15.	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	1-31
ПР17.	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	1-31

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ПСИХОДІАГНОСТИКА ЯК НАУКОВА ТЕХНОЛОГІЯ

Тема 1. Психодіагностика як наука та практична галузь знань

Історія психодіагностики. Психодіагностика як галузь психологічної науки. Предмет психодіагностики. Ключові поняття психодіагностики. Діагностичні категорії. Психологічний діагноз. Профіль особистості. Норма в психодіагностиці. Особливості розвитку сучасної психодіагностики, як наукової та практичної галузі знань. Сфери застосування психодіагностики її можливості щодо вирішення психологічних проблем людини. Професійно-етичні принципи в психодіагностиці.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3

Додатковий: 1,2,4,5,6

Інтернет-ресурси: 1,2

Тема 2. Методи психодіагностики

Методологічні та методичні джерела психодіагностики: експериментальна, диференційна, практична психологія, тестологія. Суть психодіагностичного методу. Класифікація методів психодіагностики. Психодіагностичні завдання. Фактори, що впливають на об'єктивність діагностичного процесу, характеристика його етапів. Організаційно-технічне забезпечення психодіагностики, комп'ютеризація.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2

Додатковий: 1,2,6

Інтернет-ресурси: 1,2

Тема 3. Психометричні основи психодіагностики

Поняття тесту. Переваги та недоліки тестів. Психометричні властивості тестів. Статистична природа тестових шкал. Репрезентативність тестових норм. Репрезентативність критеріальних тестів. Надійність, валідність тестів. Технологія створення і адаптації методик. Прогнозування і розпізнавання образів. Вимоги до психометричної підготовки психолога.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3

Додатковий: 1,2,3,4,5

Інтернет-ресурси: 1,2

Тема 4. Надійність психодіагностичних методик

Надійність психодіагностичних методик. Фактори, що впливають на надійність методики. Стандартна помилка вимірювання надійності. Надійність вимірювання. Поняття про метод вимірювання ретестовою надійності. Стандартизація процедури обстеження. Взаємозв'язок надійності та валідності. Надійність паралельних форм. Сутність, переваги і недоліки. Надійність частин тесту, її визначення методом розщеплення. Рівняння Спірмена - Брауна. Визначення коефіцієнта надійності за допомогою формул Дж. Фланагана і Рюлона.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2

Додатковий: 1,2,3

Інтернет-ресурси: 1,2

Тема 5. Сутність валідності. Основні типи валідності

Основні типи валідності (діагностична, прогностична, емпірична, критеріальна, конструктна, змістовна). Класифікація типів валідності. Відносність поділу валідності на типи. Поняття комплексу валідності. Обґрунтування необхідності періодичної валідації психодіагностичних методик. Конструктна валідність. Змістовна валідність. Критерій валідності.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2

Додатковий: 1,2,3,5,6

Інтернет-ресурси: 1,2

Тема 6. Організація і проведення психодіагностичного обстеження

Порядок проведення психодіагностичного обстеження. Чинники що впливають на результати психодіагностичного обстеження. Умови ефективного проведення обстеження. Індивідуальна та групова діагностика. Змінна тестового психодіагностичного завдання. Категорії тестової психодіагностики. Змінна особистості обстежуваного. Змінна особистості психолога. Організаційно-технічне забезпечення психодіагностики.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2

Додатковий: 1,2,3,4
Інтернет-ресурси: 1,2

Тема 7. Психодіагностика в профорієнтаційній роботі психолога

Психодіагностика та профорієнтаційна робота психолога. Характеристика структурних елементів професійної орієнтації. Психодіагностика та сутність професійного добору. Теоретичні основи, види, принципи, вимоги до організації, структури професійного добору. Професійно-важливі якості. Професійна придатність, успішність. Професія, професіограма, психограма. Психодіагностика та розстановка кадрів. Соціально-психологічні аспекти адаптації людини.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3
Додатковий: 1,2,5,6
Інтернет-ресурси: 1,2

Тема 8. Психодіагностика та освіта

Завдання та функції психодіагностики у шкільних закладах. Предмет освітньої та виховної діяльності школи. Ключові психолого-педагогічні проблеми шкільної психодіагностики. Психодіагностика готовності до школи. Формування внутрішньої позиції школяра. Інтелектуальна, вольова та моральна готовність до шкільного навчання. Процедура визначення готовності до школи. Варіанти розвитку готовності до шкільного навчання.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2
Додатковий: 1,2,3,4,5
Інтернет-ресурси: 1,4

Тема 9. Психодіагностика здібностей

Поняття про здібності. Теоретичний аналіз поглядів на природу здібностей в працях вітчизняних та зарубіжних вчених. Проблема здібностей в сучасній психології. Ознаки здібностей. Загальні та спеціальні здібності. Структура здібностей. Індивідуальні особливості та розвиток здібностей. Поняття про інтелект. Факторні теорії інтелекту. Структура інтелекту. Діагностика здібностей – характеристика основних тестів. Галузі застосування тестів здібностей. Творче мислення. Характеристика основних тестів інтелекту. Характеристика основних тестів креативності. Діагностика інтелекту. Діагностика креативності.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2

Інтернет-ресурси: 1,2,3

Тема 10. Психодіагностика особистості

Теоретичні та методологічні проблеми діагностики та вивчення властивостей особистості. Поняття про властивість, окремі риси, параметри профіль особистості. Принципи класифікації рис особистості, характеристика різних підсистем рис особистості. Класифікаційні засади щодо методів діагностики властивостей особистості. Сутність діагностики та інтерпретації рис різних підсистем особистості. Основні групи, суттєві ознаки, діагностичні можливості особистісних тестів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2

Додатковий: 1,2,4

Інтернет-ресурси: 1,2,4

Тема 11. Проективні методи в психодіагностиці

Історія проективного методу: характеристика основних етапів розвитку та становлення. Основні напрями проективної психології, характеристика основних груп проективних методів, їх суттєві ознаки. Критичний аналіз поглядів на проективний метод. Методологічні та методичні розробки проективного методу, його діагностичні можливості. Специфіка діагностики особистісних якостей людини за допомогою проективних методів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2

Інтернет-ресурси: 1,3

Тема 12. Діагностика психічних станів та емоційно-особистісної дезадаптації

Загальне уявлення про психічні стани. Класифікація психічних станів. Проблема діагностики психічних станів. Основні види психічних станів та їх вплив на працездатність людини. Оптимальні стани людини, як психофізіологічна проблема. Діагностика психічних станів, дезадаптаційних поведінкових реакцій особистості – характеристика основних тестів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2

Додатковий: 1,2,3,5,6

Інтернет-ресурси: 1,2,3,4

Тема 13. Діагностика мотивації особистості

Мотивація як об'єкт психологічної діагностики. Мотиви і мотивація. Мотиви і потреби. Індикатори мотивації. Психологічні механізми мотивації. Внутрішні і зовнішні чинники мотивації. Мотиваційна сфера особистості. Діагностика мотиваційної сфери особистості. Характеристика основних тестів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3

Додатковий: 1,2,4,6

Інтернет-ресурси: 1,2

Тема 14. Діагностика властивостей темпераменту

Поняття про темперамент. Аналіз основних поглядів на природу темпераменту. Типи темпераменту. Властивості темпераменту. Класифікація методів діагностики темпераменту, характеру, нейро- та психодинамічних характеристик. Специфічні особливості кількісного, якісного аналізів, інтерпретації факторів. Психодіагностика та можливі сфери застосування темпераментальних та характерологічних особливостей людини.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2

Додатковий: 1,2,4,5

Інтернет-ресурси: 1,2,4

РОЗДІЛ 2

ПСИХОДІАГНОСТИКА СВІДОМОСТІ ТА ОСНОВИ ПСИХОАНАЛІЗУ

Тема 15. Діагностика індивідуальної свідомості

Індивідуальна свідомість як об'єкт психодіагностики. Сутність поняття «індивідуальна свідомість». Техніки репертуарних решіток. Особистісні конструкти. Репертуарні матриці та їх аналіз. Характеристика діагностичних методів: основні групи їх суттєві та специфічні ознаки. Специфічні особливості кількісного, якісного аналізів, інтерпретації емпіричного матеріалу.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3

Додатковий: 4,5,6
Інтернет-ресурси: 1,4

Тема 16. Діагностика самосвідомості

Характеристика об'єкту дослідження, сутність поняття «самосвідомість». Класифікація методів діагностики самосвідомості їх можливості та сфери застосування. Специфічні особливості кількісного, якісного аналізів, інтерпретації емпіричного матеріалу.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3
Додатковий: 1,4,6
Інтернет-ресурси: 1,2,3,4

Тема 17. Психодіагностика міжособистісних відношень

Сфера міжособистісних відношень. Об'єкт і методи. Характеристика діагностичних методів: основні групи їх суттєві та специфічні ознаки. Діагностика міжособистісних відношень на основі суб'єктивних переваг. Методики опосередкованої діагностики міжособистісних відношень. Методики спостереження і експертної оцінки. Діагностика індивідуально-особистісних властивостей, які впливають на міжособистісні відношення.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3
Додатковий: 4,5
Інтернет-ресурси: 1,2

Тема 18. Витоки та передумови психоаналізу

Зміст поняття «психоаналіз», його основні значення. Історія виникнення психоаналізу і її тісний зв'язок з життям автора. Біографія З.Фрейда і постулати психоаналізу: як особисте життя творця концепції вплинуло на основи його теорії. Науковий та прикладний психоаналіз (поняття «дикий психоаналіз» та «делітантський психоаналіз»). Джерела виникнення психоаналізу (філософські концепції та постулати які передували виникненню теорії несвідомого психічного. Значення психоаналізу для світової психології.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5
Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 2,3

Тема 19. Основні поняття та категорії психоаналізу

Основні поняття, які були введені З. Фрейдом у світову науку. Поняття «витіснення» в психоаналізі. Лібідо – одне з основних понять психоаналітичної теорії. Нарцисизм, опір, перенос, контр перенос, негативна терапевтична реакція та інші категорії психоаналізу. Комплекс Едіпа: його значення для теорії, зміст та роль в житті людини. Комплекс Електри – психоаналітичне поняття введене учнем З. Фрейда.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 2,3,4

Тема 20. Психоаналітичне вчення про несвідоме

Несвідоме психічне. Динаміка психічних процесів. Багатозначність несвідомого. Пізнання несвідомого. Поняття несвідомого психічного. Специфіка несвідомих процесів. Закономірність та аналіз несвідомих дій. Метапсихологія потягів. Специфіка несвідомих процесів. Труднощі та обмеження на шляху усвідомлення несвідомого.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 2,3

Тема 21. Помилкові дії

Помилкові дії. Закономірність та аналіз помилкових дій. «Робота несвідомого». Застереження, забування, описки і симптоматичні дії. Промахи пацієнтів та аналітика. Використання помилкових дій в художній літературі. Несвідоме в повсякденному житті. Гумор і несвідоме.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 1,3,4

Тема 22. Сексуальне життя людини з точки зору психоаналізу

Нормальна і збочена сексуальність. Інфантильна сексуальність. Фази психосексуального розвитку дитини. Сексуальне життя людини в психоаналітичній теорії. Невроз страху і дитячі фобії. Реальний і

невротичний страх. Страх і витіснення. Травма народження і страх смерті.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 1,2,3,4

Тема 23. Сновидіння та їх тлумачення

Природа сновидінь і методи їхнього тлумачення. Історія тлумачення сновидінь. Основні механізми роботи сновидіння: згущення, зсув, перетворення думок у зорові образи та вторинна обробка. Техніка тлумачення сновидінь. Символічна мова несвідомого, що проявляється у сновидінні. Сновидіння пацієнтів і аналітичний процес. Архаїка сновидінь.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 2,3,4

Тема 24. Психоаналітичне розуміння структури психіки

Структурні складові психіки. Теорія частин психіки. Воно (Ід – темна та неприборкувана частина психіки наділена власними потягами та пристрастями), Я (Его – уособлення здорового глузду) і Над-Я (Супер-его – субстанція, що коріниться в несвідомому і є уособленням Я-ідеалу, утвореному шляхом інтеріоризації образу батька). Внутріпсихічні конфлікти особистості. Проблеми «Я»: Я – слуга двох господарів. Утворення Над-я. Самоствердження «Я». Витіснення як результат роботи «Я».

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 1,2,3,4

Тема 25. Сенс і етіологія неврозів

Специфіка клінічного психоаналізу. Сенс невротичних симптомів. Приклади невротичних захворювань, що наводяться З. Фрейдом в його роботах. Психоаналітичне розуміння невротичних симптомів. Етіологія та походження неврозів. Патогенний конфлікт особистості. «Втеча у хворобу» як засіб подолання конфлікту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 1,3,4

Тема 26. Опір. Перенос і контрперенос

Вигода від хвороби яку отримує пацієнт з неврозом. Відкриття опору аналітиком. Види опорів. Типові прояви опорів в поведінці клієнта. Виявлення і опрацювання опору. Позитивний і негативний перенос. Контрперенос. Нарцисичне Я аналітика. Невроз переносу. Еротизований перенос і контр перенос. Зустріч людини з власним несвідомим.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 1,2,3,4

Тема 27. Правила, техніки і цілі терапії

Основне технічне правило психоаналізу – говорити все, що приходить в голову не приховуючи нічого від психоаналітика. Абстиненція – як утримання від задоволення еротичних бажань в процесі терапії та заборона на швидке зняття симптомів захворювання. Стратегія аналітика під час психоаналітичної терапії. Аналіз кінцевий та безкінечний. Цілі психоаналітичної терапії.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 1,2,3,4

Тема 28. Учні та послідовники З. Фрейда

Роботи К.Г. Юнга і його вклад в науку. Теорія архетипів К.Г. Юнга (мудрець, тінь, мандала, аніма, анімус) та її значення для сучасної психологічної науки. Колективне несвідоме (К.Г. Юнг). Комплекс неповноцінності та мотив влади в роботах А.Адлера. Порядок народження і його вплив на формування характеру індивіда (А. Адлер). Вікова періодизація Е. Еріксона. Проблема любові та свободи в роботах Е. Фрома. Інші філософські питання підняті в працях Е. Фрома.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 1,2,3,4

Тема 29. Неопсихоаналіз

Вчення про захисні механізми розроблене дочкою З. Фрейда , А. Фрейд. Міф про народження героя в роботах О. Ранка. Психотерапевтична практика Е. Нормана. С. Биркхойзер-Оері – жінки в психоаналізі (проблема архетипу матері). Г. Закс, Ш. Ференци, В. Райх, М. Эйтингон, В. Штеккель, К. Абрахам та інші послідовники З. Фрейда.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4,5

Додатковий: 6,7

Інтернет-ресурси: 1,2,3,4.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. *Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: навчальний посібник. – К.: Ніка-Центр, 2012. - 400 с.*
2. *Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Основи психології: схеми, опорні конспекти, методичні матеріали. – К.: Ніка-Центр, 2015. – 306 с.*
3. *Психодіагностика: навчальний посібник / уклад. Ю.В. Кушнір; відп.ред. В.П. Кушнір. - Донецьк: КиЦ, 2012. - 346 с.*
4. *Гордієнко В. Психологія особистості в біографіях, подіях, портретах / Гордієнко В., Коpecь Л. – К,: Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2017. – 304 с.*
5. *Соколов Э. В. Введение в психоанализ. Учебник / Э. В. Соколов – Режим доступа к источнику: <http://psychologiya.com.ua/psixoanaliz/1830-sokolov-elmar-vladimirovich-vvedenie-v-psixoanaliz-uchebnik.html>*

****курсивом виділено джерела наявні в бібліотеці КНТЕУ**

Додатковий

1. *Бурлачук Л. Ф. Психодіагностика особистості. - К.: Здоров'я, 2012. – 168 с.*

2. Вертель А. В. Філософія психоаналізу : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / А. В. Вертель. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – 208 с.
3. Доріс Е. Коен Сновидіння: про що говорить мозок. - К: книголав, 2018. - 240 с.
4. Лактионов А.Н., Луценко Е.Л. Основы психодиагностики, психометрии и тестологии. – Х.: ХНУ им. Каразина, 2012. http://ebooks.znu.edu.ua/index.php?action=url/view&url_id=19053.
5. . Лемак М.В. Психологу для роботи: діагностичні методики / Лемак М.В. Петрище В.Ю. – Ужгород.: Видавництво О. Гаркуші, 2012. – 616 с.
6. Фрейд, З. По ту сторону принципа удовольствия ; Психология масс и анализ человеческого "Я" : [пер. с нем.] / Зигмунд Фрейд. — Харьков : Фолио, 2014. — 286 с. : портр.
7. Фрейд З. Толкование сновидений. – К.: Здоровье, 1991. – «Метод толкования сновидений», глава II. – С. 80 – 94, «Сновидение – осуществление желаний», глава III. – С. 94-100, «Работа сновидения», глава VI. – С. 189-269.

Інтернет - ресурси

1. <http://psyttests.org/books.html> (Електронний каталог підручників з психодіагностики).
2. <http://psyfactor.org> (Електронна бібліотека з психології «Псі-фактор»).
3. <http://www.gumer.info> (Електронна бібліотека з психології «Гумер»).
4. <http://www.twirpx.com/library/> (Електронна бібліотека з психології «Тwirpx»).